

Een Dagboek voor Persoonlijk Gebed

John Baillie

Hoogleraar in de godgeleerdheid aan de Universiteit van
Edinburgh en directeur van het New College,
Aalmoezenier van de koningin in Schotland
1936

πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκακεῖν

*We moeten altijd bidden
en niet opgeven.*

Lucas 18,1

Devotieklassieker, ver-/hertaald door Thomas van der Horst

COLOFON

© Thomas van der Horst & Gozalov Books,
Den Haag, 2026

E-mail Gozalov Books: g.kochi27@gmail.com

Website: www.hetsmallepad.nl

ISBN: 9789079889907; 978-90-79889-90-7

Oorspronkelijke uitgever:

Charles Scribner's Sons, New York (1949)Q-4.62[V]

Ver-/hertaler: Thomas van der Horst

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook worden opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor IAN

VOORWOORD

John Baillie (1886 – 1960) was een predikant van de Church of Schotland. Hij groeide op in de calvinistische traditie, ging in Edinburgh theologie studeren en vervolgens te Jena en Marburg in Duitsland. Als vooraanstaand theoloog was hij vervolgens academisch actief in Groot-Brittannië, de Verenigde Staten en in Canada. Zijn *A Diary of Private Prayer*, dat hij in 1936 schreef, groeide al snel uit tot een devotionele klassieker. Vlak na de twintigste Engelse druk in 1954 is de Nederlandse vertaling van Jo Doyen uitgekomen in 1956.¹ Dr.P.C.van Leeuwen schreef voor deze editie het volgende voorwoord:

“Schotland en Nederland zijn geestelijk zeer verwante landen, de hervorming in beide is door Genève gestempeld. John Knox, de leerling van Calvijn, werd daar de grote reformator. In de 17e eeuw ging veel Nederlandse theologische literatuur naar Schotland; in de 18e eeuw werden omgekeerd veel Schotse stichtelijke geschriften in het Nederlands vertaald, die nog thans als ‘oude schrijvers’ worden gelezen; in de 19e eeuw kende dat land evenals het onze, zijn Afscheiding en Doleantie. In de 20ste wordt dan uit de – bijna volkomen – hereniging van alle gescheiden kerken de Church of Scotland geboren. Tot deze kerk behoort ook Prof.J.Baillie, die

1 John Baillie, *Morgen- en avondgebeden* / Uitgeverij W.ten Have N.V. – Amsterdam (1956)

als theologisch hoogleraar in de ethiek en als een der voorzitters van de Wereldraad van Kerken ver buiten de grenzen van het Angelsaksisch taalgebied bekend is geworden. Dit mooie gebedenboekje, dat hij schreef, heeft reeds velen geholpen. 20 drukken in 20 jaar! Het zijn gebeden voor elke ochtend en elke avond van de maand met aan het slot twee gebeden om te gebruiken op de Zondagen, of om eventueel toe te voegen aan het gebed van de dag. Deze gebeden moeten beschouwd worden als hulpmiddelen; zij zijn niet bestemd om het gehele morgen- of avondgebed te vormen of de plaats in te nemen van het meer persoonlijk gebed voor zichzelf en voor anderen. Op de blanco linkerpagina kan men verdere gebeden en gedachten opschrijven, hetzij onderwerpen, hetzij namen van personen. Deze gebeden zijn bestemd voor persoonlijk gebruik, niet voor de kerkelijke eredienst. Bij morgenwijdingen en avondsluitingen zullen zij echter ook in gemeenschappelijke kring voorgelezen kunnen worden.

Beter dan door veel woorden worden geest en bedoeling van dit boekje duidelijk uit de Griekse tekst die – evenals de oorspronkelijke uitgave – aan deze vertaling voorafgaat. Deze is genomen uit Lucas 18, 1 en luidt: (Hij sprak een gelijkenis tot hen) *met het oog daarop, dat zij altijd moesten bidden en niet verslappen.* Hieraan behoeft niets te worden toegevoegd."

De vertaling van Jo Doyen is in vele opzichten eerder een hertaling. In dat spoor is de huidige vertaler ook getreden, omdat een te letterlijke vertaling volkomen onbegrijpelijk zou worden en zijn doel voorbij zou schieten. Met het oog op deze voorliggende nieuwe Nederlandse vertaling is gebruik gemaakt van een Engelse herdruk uit 1949, die in New York uitgegeven werd door Charles Scribner's Sons. Deze Amerikaanse uitgave werd in 2014 hertaald door Susanna Wright.² Zij zegt in haar voorwoord hier het volgende over:

“Al bijna een eeuw lang heeft de buitengewone klassieker *A Dairy of Private Prayer* van John Baillie veel lezers geholpen en geïnspireerd tot een diepere omgang in gebed met God. Toen ik het voor het eerst ontdekte, was ik geboeid en uitgedaagd door de gebeden, en sindsdien is het een cruciale hulpbron geworden voor mijn gebedsleven.

Ik wilde deze schat al snel met anderen delen, maar ontdekte dat de Engelse King James-stijl van het origineel de gebeden niet voor iedereen toegankelijk maakten. Het is mijn hoop dat deze nieuwe editie, opgesteld in een meer eigentijdse stijl, de gebeden voor een volgende generatie zal openen, en dat de oude en nieuwe lezers gezegend mogen worden door de trouw en wijsheid van John Baillie.

Ik ben vooral Baillie's zoon Ian dankbaar, aan wie *A Dairy of Private Prayer* is opgedragen,

² John Baillie, *A Dairy of Private Prayer* – Updated en revised by Susanna Wright / Scribner – New York / ISBN 978-1-4767-5470-3

voor zijn steun en het feit dat hij mij heeft gekozen om dit klassieke boek te herzien voor zijn dood in 2008. Tevens ben ik de familie Baillie erg dankbaar voor hun steun in deze onderneming en dat zij mij in contact brachten met Rev.Dr.Robin Boyd, zelf een ervaren religieus schrijver, die met mij aan het project heeft gewerkt. Dr.Boyd was een student van John Baillie op het New College te Edinburgh, en is jaren later bevriend geraakt met Ian Baillie. Zonder zijn bijdrage en wetenschappelijk inzicht, wijsheid en geduld, zou deze nieuwe editie niet tot stand zijn gekomen.”

John Baillie heeft bewust ruimte willen geven aan eigen vormen van persoonlijk gebed, omwille waarvan hij de linker pagina's blank gelaten heeft, zodat men daar extra persoonlijke gebeden zou kunnen opschrijven. In deze nieuwe uitgave is er evenwel voor gekozen de gebedsteksten van de auteur een wat ruimere bladspiegel te geven, zodat deze gebeden niet zo heel compact bij elkaar staan als in de uitgave van 1949. Vanwege de leesbaarheid heb ook ik, zij het met enige schroom, gekozen voor eerder een *hertaling*, dan een letterlijke vertaling.

Hierboven las u al, dat de auteur speciaal voor de zondag een apart ochtend- en avondgebed heeft geschreven, dat hij aan het eind van de maand, na de eenendertigste dag opnam in zijn tekst. Vanwege het christelijke idee, dat de zondag als de eerste dag van de week wordt gevierd, heb ik de zondagse gebeden toch aan het begin een plek gegeven.

Wat betreft de vertaling van Bijbelteksten heb ik gekeken naar de meest passende vertaling in de desbepaalde kontekst. De hoop en verwachting is, dat dit gebedendagboek gelovigen van allerlei verschillende kerken zal aanspreken. Iedere lezer zal daarom genoemde Bijbelcitaten terug willen vinden in haar of zijn eigen vertrouwde Bijbeluitgave. In deze lijn heb ik ook geaarzeld hoe ik 'Lord' zou gaan weergeven. Ik hou het toch maar op 'Heer,' met dien verstande dat ik HEERE of Heere even respectvol en dierbaar in de oren vind klinken.

Dit zijn gebeden voor na het wakker worden en vlak voor het slapen gaan, voor in de 'binnenkamer' dus, waartoe Jezus ons uitnodigt, om Hem ook daar op te zoeken (Mattheus 6,6).

Dat de Heer in ons allen mag wonen door ons gebed in Jezus' heilige Naam en dat u als biddende lezer of lezende bidder in de Geest met de Vader en de Zoon verbonden mag blijven en mag groeien in liefde.

Graag dank ik pastor Ad Verest en de uitgever voor het meelesen en goede adviezen.

Thomas van der Horst, ver-/hertaler

ZONDAGOCHTEND

Heilig, heilig, heilig, Heer God Almachting,
hemel en aarde zijn vol van Uw glorie,
U zij de glorie, o Heer, de Allerhoogste.

O God,
ik verlang naar Uw zegen
op deze dag van rust en verkwikking.
Dat ik vandaag vreugde mag vinden in Uw aanbidding
en blijdschap in het zingen van Uw lof.
Verhoed, smee ik U,
dat vandaag alleen mijn lichaam verkwikt wordt
en niet mijn geest.

Geef mij genade voor een moment van zelfbezinning,
dat de verstrooide krachten van mijn ziel
weer gefocust worden.

Stel mij in staat
om voor een moment afstand te nemen
van het drukke leven van de gewone dagen
en na te denken over de betekenis
en het einde ervan.

Moge Jezus Christus vandaag
een metgezel zijn van mijn gedachten,
opdat Zijn goddelijk mens-zijn
meer en meer wortel moge schieten in mijn ziel.
Moge Hij in mij zijn en ik in Hem,
zoals Gij, Vader, in Hem

en Gij door Hem in mij woont
en ik in U mag rusten.

O Gij, die de bron en de grond van alle waarheid zijt,
Gij Licht der lichten,
Die het verstand van de mensen hebt geopend,
om de dingen te onderscheiden zoals ze zijn,
leid mij vandaag, ik smeeek U,
in mijn uren van bezinning.

Geef mij genade,
om de juiste informatie te kiezen
en er op een goede manier mee om te gaan.

Geef mij wijsheid,
om sober te leven en daarin te volharden.

Laat de Bijbel
de belangrijkste plaats innemen in mijn leven
en geef dat ik tijdens het lezen ervan
open mag staan
voor de aanwakkingen van Uw Heilige Geest
in mijn ziel.

Ik bid, o God,
voor alle menselijke harten,
die vandaag met intens verlangen
naar U worden opgeheven,
en voor elke groep van mannen zowel als vrouwen,
die samenkomen om Uw Naam te loven
en groot te maken.

Wat hun wijze van aanbidding ook moge zijn,
wil genadig hun nederige gebed en lofprijzing

aanvaarden,
en leid hen naar het eeuwige leven,
door Jezus Christus en Heer.

Amen.

ZONDAGAVOND

Heilige Geest van God,
U die een genadige en gewillige gast bent
in ieder hart, dat nederig genoeg is
om U te ontvangen,
wees nu aanwezig in mijn hart en leid mijn gebed.

Voor alle genadige kansen en privileges van
deze dag, dank ik U, o Heer:

Voor de rust van het dagelijks werk,
dat ik vandaag heb genoten;

Voor Uw uitnodiging, om deze dag
aan U geheiligd te houden;

Voor het huis van gebed en het dienstwerk
van de gemeenschappelijke aanbidding;

Voor het gezegende sacrament
waarin wij, zo vaak als wij het eten
en drinken, de dood des Heren gedenken
en Zijn levende Aanwezigheid proeven.

Voor alle aardse symbolen,
waardoor hemelse werkelijkheden
vandaag meer vat op mijn ziel
hebben gekregen;

Voor de boeken die ik heb gelezen
en de muziek die mij heeft verheven;
Voor de gezelligheid van deze dag;

Voor vooral de innerlijke vrede,
die er was in mijn hart.

Schenk, o hemelse Vader,
dat de geestelijke verfrissing,
die ik vandaag heb mogen genieten,
niet achtergelaten en vergeten wordt,
want morgen keer ik terug
naar de cyclus van gewone taken.
Hier is een fontein van innerlijke kracht.
Hier is de zuiverende wind,
die door al mijn zaken
en al mijn genoegens moet waaien.
Hier is het licht, dat al mijn weg verlicht.

Daarom, o God,
stel U mij in staat mijn wil zo te oriënteren,
zodat ik in uren van stress
eerlijk kan zoeken naar die dingen,
waarvoor ik in uren van vrede heb gebeden.

Voordat ik ga slapen,
beveel ik al mijn dierbaren aan de zorg van Gij,
die niet slaapt,³ toe,
door Jezus Christus, onze Heer.

Amen.

Eeuwige Vader van mijn ziel,
laat mijn eerste gedachte vandaag van U zijn,
laat het mijn eerste impuls zijn om U te aanbidden,
laat mijn eerste woord Uw Naam zijn,
laat het mijn eerste daad zijn
om voor U te knielen in gebed.

Voor Uw volmaakte wijsheid
en volmaakte goedheid,
Voor de liefde die Gij hebt
voor alle mensen,
Voor de liefde waarmee Gij mij bemint,
Voor de grote en wonderbare kans
van mijn leven,
Voor het inwonen van uw Geest in mijn hart,
Voor de zevenvoudige gaven van Uw Geest,
prijs en aanbid ik U,
O Heer.

Maar als dit morgengebed is beëindigd,
laat mij dan niet menen
dat mijn aanbidding is afgelopen
en dat ik U de rest van de dag wel kan vergeten.
Laat liever vanuit deze momenten van stilte
licht uitgaan, en vreugde,
die mij nabij blijven
gedurende elk uur van deze dag, om
Mijn gedachten zuiver te houden;
Mij zacht en waarheidsgetrouw
te houden in alles wat ik zeg;

Mij trouw en ijverig in mijn werk te houden;
Mij nederig te houden in mijn mening
over mijzelf;
Mij eervol en edelmoedig
te houden in mijn omgang met anderen;
Mij trouw te houden aan elke gekoesterde
herinnering aan het verleden;
Mij bedachtzaam te houden
op mijn eeuwige lot als Uw kind.

O God, U bent de toevlucht
van mijn voorouders geweest
door vele generaties heen.
Wees mijn toevlucht vandaag in elk moment
en bij elke nood, die mij kan overkomen.
Wees mijn gids door alle onzekerheid
en duisternis heen.
Wees mijn beschermer tegen al
wat mijn geestelijk welzijn bedreigt.
Wees mijn kracht op het moment van beproeving.
Verblijd mijn hart met Uw vrede,
door Jezus Christus, mijn Heer.

Amen.

O Heer, Gij zijt van eeuwigheid tot eeuwigheid;
Ik zou mijn gedachten op U willen richten
nu de uren van duisternis en slaap beginnen.
O Zon van mijn ziel, ik verheug mij te weten,
dat ik de hele nacht onder het wakend oog
zal zijn van Een, die woont in het eeuwig licht.

Aan Uw zorg, o Vader,
zou ik nu mijn lichaam en ziel
toe willen vertrouwen.
Heel de dag hebt Gij over mij gewaakt,
Uw gezelschap heeft mijn hart met vrede vervuld.
Laat mij geen enkel deel van deze nacht doormaken
zonder door U vergezeld te worden.

Geef mij een diepe en verkwikkende slaap;
Geef mij veiligheid tegen alle gevaren;
Geef het mij vrij te blijven
van rusteloze dromen;
Geef mij controle over mijn gedachten,
als ik wakker zou liggen;
Geef mij wijsheid om te bedenken
dat de nacht gemaakt is om te slapen
en niet om over angstige
of verontrustende dingen te piekeren.
Geef mij genade om,
als ik nog in bed lig te denken,
mijn gedachten aan U te wijden.

*Mijn ziel wordt verzadigd als met melk en merg,
Met lippen vol jubel lofprijst mijn mond!*

*Wanneer op mijn bed mijn gedachten bij U zijn
In de nachtwaken ik van U fluister. ⁴*

Aan Uw zorg toevertrouwd, o Vader,
zou ik ook mijn vrienden willen aanbevelen
en U smeken hen veilig te houden
naar ziel en lichaam,
om in hun hart deze nacht aanwezig te zijn
als een Geest van kracht en van vreugde en rust.
Ik bid voor..... en..... en.....
Ik bid ook voor de wijdere kring
van al mijn kennissen,
mijn collega's, mijn stadsgenoten
en alle vreemdelingen binnen onze poorten;
en voor de grote wereld van de mensen buiten,
voor mij vreemd en onbekend, maar dierbaar voor U,
door Jezus Christus, onze gemeenschappelijke Heer.

Amen.

O God, mijn Schepper en Verlosser,
ik kan deze dag niet beginnen
zonder dat Gij Mij vergezelt met Uw zegen.

Laat niet de kracht en frisheid van de ochtend,
of de gloed van goede gezondheid,
of de huidige voorspoed van mijn leven
mij verleiden tot een vals vertrouwen
op mijn eigen kracht.

Al deze goede gaven zijn dank zij U tot mij gekomen.
Ze waren van U, om te geven
en zij zijn van U, om ze terug te nemen.
Zij zijn mij niet gegeven,
om ze mij toe te eigenen;

Ik houd ze slechts in bewaring
en alleen in voortdurende afhankelijkheid van U,
de Gever, kunnen ze waardig genoten worden.

Laat mij dan teruggeven in Uw hand
al wat U mij gegeven hebt,
wederom in toewijding aan Uw dienst
al de krachten van mijn geest en mijn lichaam,
al mijn wereldse bezittingen en
al mijn invloed op anderen.

Dit alles is van U, om te gebruiken
zoals U het wilt, Vader.

Dit alles is van U, o Christus.
Dit alles is van U, o Heilige Geest.

Spreek Gij vandaag in mijn woorden,
denk in mijn gedachten,
en werk in al mijn daden.

En aangezien het Uw genadige wil is,
om zelfs zulke zwakke menselijke instrumenten
te gebruiken ter vervulling
van Uw machtige plan voor de wereld,
laat mijn leven vandaag dan een kanaal zijn
waardoor minstens een klein beetje
van Uw goddelijke liefde en mededogen
het leven van de mensen om mij heen kan bereiken.

In Uw grenzenloze tegenwoordigheid, o God,
gedenk ik al mijn vrienden, buren en stadsgenoten,
vooral de armen in onze buurt,
en ik vraag U wil mij de genade geven om hen,
voor zover ik ertoe in staat ben,
met heel mijn hart te dienen in Uw Naam.

O gezegende Jezus,
U wendde Uw eigen meest kostbare leven aan
voor de verlossing
van Uw menselijke broeders en zusters,
zonder bedacht te zijn op Uw gemak of aards gewin,
maar U vulde Uw uren en dagen
met daden van onbaatzuchtige liefde.

Geef mij vandaag de genade om de weg te volgen
die Gij het eerst hebt bewandeld.

Aan Uw Naam zij alle heerlijkheid en lofprijzing,
tot het einde aan toe.

Amen.